

Sprawozdanie

komisji gminnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §. 102. ustawy miejskiej z d. 13-go marca 1889 (Dz. ust. kr. Nr. 24.)

Wysoki Sejmie!

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §. 102. ustawy miejskiej z d. 13. marca 1889, przyznaje, że 30 miast kraju naszego, tą ustawą objętych, znacznie pod każdym względem się podniosło, że jednak równomiernie ze wzrostem, a w niektórych miastach nawet po nad wzrost majątku, przybyło długów tymże 30 miastom

Wydział krajowy w uznania godnej trosce, by nie nastąpiło przeciążenie miast długami, uważa za środek mający temu zapobiedz. zaprowadzenie ustawy zmieniającej postanowienia §. 102. ustawy dla miast 30, a to w tym duchu, że sprawy poniżej wymienione, mają wymagać prócz zatwierdzenia rady powiatowej, nadto zatwierdzenia Wydziału krajowego.

Sprawami tymi są:

a) Pozbywanie, zamiana, przeistaczanie lub stałe obciążanie rzeczy należące do zakładowego majątku lub dobra gminy, albo jej zakładów;

b) zaciąganie pożyczki lub przyjmowanie zobowiązania, jeżeli kwota pożyczki lub wartości ciężaru, wynikającego ze zobowiązania, łącznie z długami już istniejącymi, przewyższa łączne dochody gminy a względnie zakładów gminnych.

Komisya wyraża przekonanie, że ograniczenie zatwierdzeniem Wydziału krajowego spraw objętych lit. a) §. 102., gdyby przez Wysoki Sejm było przyjętem w brzmieniu przez Wydział krajowy przedłożonem, byłoby niekorzystnem dla miast 30. Wydział krajowy przyznaje w sprawozdaniu, znaczny wzrost miast 30; wzmógł się w nich szczególnie ruch budowlany, i przeważnie miasta te niemal są niepodobne do obrazu jaki przedstawiały lat temu 20. Staraniem magistratów być winno, by ruch ten był w pewne karby ujętym, i niemal przy każdej budowie, dla regulacyi miasta, jużto kilka lub kilkanaście metrów, nabywa się od właściciela, już to odstepuje się mu z terytorjum miejskiego.

Wszak to jest pozbywaniem lub zamianą zakładowego majątku miasta. Wartość realna takiej rzeczy wynosi często zaledwie kilka lub kilkanaście zł. Jakżeż bardzo utrudnimy stronom, jeżeli do wystawienia domu, będą musiały mieć, zezwolenie magistratu, zgodzenie się rady miejskiej, przyzwolenie rady powiatowej a nadto sankcyę Wydziału krajowego.

Dalej raczy Wysoki Sejm rozważyć, jaką ilością spraw zasypanym będzie Wydział krajowy, spraw nie przedstawiających wielkiego interesu, ani co do swej jakości, ani co do wysokości kwot. Czyż będzie się można dziwić, że Wydział krajowy sprawom tym, których na tysiące będzie, nader wielkiej nie poświęci wagi, i to co rozpatrywało 36 radnych miasta, obznajomionych ze stosunkami i na posiedzeniu rady, wolnym rozporządzających czasem, będzie załatwianem przez jednego referenta, świeżo obcą mu sprawę rozpatrującego a któremu na stole całe pliki spraw podobnych piętrzyć się muszą.

Dalej komisya uważa za wskazane zaznaczyć, że o ile to w wyjątkowych wypadkach nie jest bezwzględnie koniecznem, uważa ograniczanie zakresu działania, tak miast jak i rad powiatowych, a więc ograniczanie autonomii, za wprost szkodliwe.

Z tych powodów komisya jest za pozostawieniem §. 102 lit. a) w dotychczasowem brzmieniu. Nader istotnymi są pobudki, które skłoniły Wydział krajowy do żądania zatwierdzenia przez Wydział krajowy spraw przewidzianych ustępem b) §. 102.

30 miast jest zadłużonych na blisko 10 milionów, jakkolwiek komisya nie uważa tego zadłużenia za niebezpieczne dla miast, a to głównie z powodu, że długi powstały przeważnie na cele inwestycyjne, jednak dalsze obdłużanie bez koniecznej w oczy bijącej potrzeby, uważałoby dla miast za szkodliwe. Wydział krajowy nie chciał narażać w sprawach takich, przyszłości bytu miast, od czego przypadkowego składu danego posiedzenia, tak rady miasta, jak i rady powiatowej. Również z ludzkiego punktu widzenia, nie wszyscy ludzie są ze spiżu ulani, a często własny interes jednostek, mógłby pociągnąć za sobą mniej inteligentnych, choćby uczciwych radnych i przypadkową większością mogłaby przejść sprawa, całą przyszłość miasta na szkodę narażająca. Komisya podziela więc zapatrywanie Wydziału krajowego, że sprawy lit. b. §. 102 objęte, winny podlegać zatwierdzeniu Wydziału krajowego po przedstawieniu rzeczy przez radę powiatową.

Opierając się na tych danych komisya gminna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

U s t a w a

z dnia zmieniająca postanowienia §. 102 ustawy miejskiej z dnia 13. marca 1889 (Dz. ust. kr. Nr. 24).

Zgodnie z uchwałą Sejmu mego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

§. 102. ustawy z dnia 13. marca 1889 znosi się w dotychczasowem brzmieniu, a natomiast obowiązywać będzie następujące postanowienie:

Zatwierdzenie uchwał.

§. 102.

Do spraw, w których uchwały Rady miejskiej muszą być przedkładane radzie powiatowej do zatwierdzenia, należą prócz spraw wymienionych w §§. 2, 86 i 87 także następujące:

a) pozbywanie, zamiana, przeistaczanie, zastamianie lub stałe obciążanie rzeczy, należącej do zakładowego majątku albo dobra gminy, albo jej zakładów;

b) nabytki i przedsiębiorstwa, nie należące do zwykłego zarządu, jeżeli dla pokrycia wynikającego ztąd wydatku, potrzeba zaciągnąć pożyczkę lub obciążyć gminę prestacyami;

c) wydzierżawianie na dłuższy czas niż lat sześć, lub w inny sposób niż przez publiczną licytację najwięcej ofiarującemu;

d) opuszczanie czynszu, najmu lub dzierżawy, w części lub w całości.

Zaciąganie pożyczki lub przyjmowanie zobowiązania, jeżeli kwota pożyczki lub wartości ciężaru, wynikającego ze zobowiązania, łącznie z długami już istniejącymi, przewyższa roczne dochody gminy, a względnie zakładów gminnych, podlega po przedstawieniu Rady powiatowej, zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

Przewodniczący:

Jaworski.

Sprawozdawca:

Dr. S. Jabłoński.